Ե· ՏԱՐԻ ԹԻԻ 1462 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1903 14 ԴԵԿՏ· 1903(Ն· Տ·)

ԳՕ ՓԱՐԱ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

20, ՊԱՊՂ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, 20

Կ· ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳՕ ՓԱՐԱ

ارمنیجه سورهانتاق غزته‌سی صاحب امتیازی د. جیوملك

باب عالی جاده‌سی نومرو ۲۰

DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN

SOURHANTAG

20. Avenue de la S. Porte

CONSTANTINOPLE

ԵՏ ԶԻ ՏՐՈՒԻԻ ԵԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԱՒԱ Է ԳՐԱԹԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂԱՏՈՑ ՀԱՄԱՐ

12 ամիսը կԱնհիկ զ· 75

6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ

12 ամիսը կանխիկ զրշ· 100

6 » « » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ

12 ամիսը կԱնհիկ Ֆրգ· 22

6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ

10ԻՆ 20ԻՆ ԵՒ 30ԻՆ

ՏԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Մէկ անգամի համար տողը 5 զրշ·

Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

Ինչպէս Ձեռք Կը Բերուի

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ, ՈՒԺԸ, ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Ընթերցողներու մասնաւոր ուշադրութեանը կը ներկայացնենք յետագայ յօդուածը, որուն խորագիրը բաւական է արդէն չահագրգռելու ամէն մարդ, քանի որ առողջութիւնը, գեղեցկութիւնը և մարմնական ուժը ամէնէն աւելի փնտռուած բաներն են որոնք չատ անգամ չեն գտնուիր։ Աւելցուցէք ասոր վրայ սա պարագան թէ յօդուածը գրուած է Ֆրանսացի նշանաւոր գիտնականի մը կողմէ և ամէնէն լուրջ ու նշանաւոր հանդիսի մը մէջ հրատարակուած, Իբրեւ խմբագիր մը արձն գործը բժշկութիւնը չէ, չենք կրնար բնականաբար ի նպաստ կամ ընդդէմ կարծիք մը յայտնել պարզուած գաղափարներուն, որոնք վճռական կերպով կը յայտնուին։ Ինդիրը խիստ կարեւոր է, և կ'արժէր որ մեր ձեռնհաս բժիշկները խօսէին այս մասին։

ՔԻՒՈ

Մարմնական կորովի և առողջութեան խնդիրը ամէն օր կը զբաղեցնէ մեզ։ Կատաղի մրցումի և տենդոտ գործունէութեան ներկայ ժամանակաշրջանին մէջ, վերջնական յաղթութիւնը կը մնայ ամէնէն ուժով և տոկուն մարդուն որ պողպատե կազմուածք մը կը դնէ երկաթէ կամեցողութեան մը տրամադրութեան տակ։

Բայց կեանքի պայքարէն ալ վեր, ամէն ուր որ հանրային բարենպաստակ գործ մը կայ կատարելիք, ֆիզիքական ուժի և առողջութեան խնդիրը տիրապետական հարկ մը չի դառնար, կանխաւ լկտեալ վհեհանձն հոգիներու ազնիւ ձգտումներն ու գործերը։

Ինձեցէք ձեր չորս դին։ Առողջութենէն աւելի սակաւքան առարկայ մը կայ, խօսակցութեան։ Հաշիւ երկու վարկեանէ ի վեր սրահի մը մէջ կը գտնուիք, և ահա խօսակցութիւնը կը դառնայ առողջութեան վրայ, հիւանդութեան վրայ, բժիշկին վրայ։ Օրուան բժշկական մեծ լուրին վրայ կը խօսուի. անոր առաւելութիւնները յառաջ կը բերուին, և յոյս կը յայտնուի թէ գիւտութիւնը նոր յաղթանակ մը տարած է հիւանդութեանց եւ մահուան վրայ։ Ծեռայ ներկանները առանձին խումբեր կը բաժնուին և խօսակցութիւնը աւելի մտերմական կը դառնայ։ Մէկը իր տառապանքները կը պատմէ, կ'աղաչայ իր ֆիզիքական տկարութիւնը եւ օգտակար գործեր կատարելու իր անկարողութիւնը։ Միւսը տխուր պատկեր մը կը գծէ այն դժբախտութիւններուն որոնք եկած են Ր. ընտանիքին գլխուն, որ կատարեալ երջանկութիւն պիտի վայելէր, եթէ առողջութիւն ունենար։ Այս ինչը կը բացատրէ թէ իր զաւակը լոկ առողջական պատճառաւ տիպուեցաւ հրաժարիլ զինուորական փայլուն բայց դժուարակիր ասպարէզէն, որ անոր մանկութեան երազը եղած էր. այն ինչը տխուր չէրտով մը կ'ըսէ թէ ո՛րքան մտածոտ է թոքախտի սպառնալիքին առկ գանուող իր աղջկան մասին, որուն համար փայլուն ամուսնութիւն մը, երջանկութեան հեռապատկեր մը կը գուշակէր։

Ո՛հ, իրաւ որ, խեղճ մարդկութիւնը չարունակ կը հարկադրուի կասիլ իր ամէնէն ազնիւ ձգտումներուն մէջ, առողջական հարցին պատճառաւ. բայց իրաւունք ունի երազելու այնպիսի ոսկեդար մը, յորում կեանքը և ուժը զուգն առաջօրէն, և ամէն մարդ կարողութիւն ունենայ առանց ոևէ մտահոգութեան հեռեւելու այն ապարէշին որուն կը մղէ զինքը իր հակամիտութիւնը։ Ինչ, իրաւ՞ունք ըսի. տուիկա իրաւունք աւելի բան մը, պարտականութիւն մըն է։ Տեսէք գիտնականները որոնց տարած յաղթութիւնները կը ծանուցանեն ոևէ հիւանդութեան մը չարժառիթը կանդիսացող գաղանիքի մը գտնուիլը, վառնգաւոր միքրոպի մը անծանօթ յատկութիւններ երեսան հանուիլը։ կամ թանկագին դեղի մը բուժիչ յատկութիւնները, և վերջապէս բժշկութեան և հետեւաբար դեղ ու դարման խնդրող բազմաթիւ հիւանդներու օժտուիլը անոնց չեհովով որ պիտի չկտէ կեղծ-մակի (գուպզոզան) կամ ժանտատենդի (թիֆօ) հիւանդութեանց եօթնապլոիս վիշապը։

Եւ սակայն մարդկութիւնը կը տառապի միշտ հիւանդութիւններէ, եւ տակաւին պիտի տառապի երկար ատեն։ Հակառակ գիտութեան վրայ մեր ունեցած հաւատքին, տակաւին տարաբաղդ մը կը պաշարէ մեզ, եւ երբեմն կը հարցնենք ինքզինքնուս թէ այսքան գեղեցիկ բաներ, այսքան գարմաններ եւ ուրիշ ձեռք առնուած ճարտար միջոցներ, որոնք գիտութեան մարդուն զօրեղ երեւակայութեանը ծնունդն են, պիտի կրնան յառաջ բերել ծանուցուած հրաշալի անդրիւքները, որոնց կը սպասեն հազարաւոր հիւանդներ, առաջ պղներ, ղլայիններ, հիւծախտաւորներ եւ վերջապէս ուրիշ բազմաթիւ դժբախտներ, որոնք՝ կեանքի մէջ միանգամայն անկարողութենէ և անվերջանալի մարտերոսութենէ տարբեր բան մը տեսնել կը յուսային։

Ապահովաբար, մարդս հաւիտենի ընակելու համար պատրաստուած չ'ըսեր մի քը բոպէ և քիւքիւրէ տարբեր բան մը գտնելու պէտք կայ։ Ո՛րքան ալ խորունկ ըլայ այն հիացումը զոր կը զգայ մարդ գիտական յառաջդիմութեան համար, որ մարդկութեան իրական լուսաւոր չանն է, ակամայ կը մղուինք լիչելու հին ժամանակներու հսկաները, որոնք ծըրտնացիներու նախահայրերն եղան, այսինքն կալլիացիներն ու փրանկները, ինչպէս նաև հին Ծունաստանի հոյակապ ըմբշամարիկները, զորս պատմութիւնը կը ներկայացնէ մերթ իբրև ընկեր էֆեսնիդասներու՝ Թերմոփիլէի մէջ, և մերթ հին փիլիսոփաներու և Ալիմպիական խաղերու փառաւոր յաղթանակներուն ընկերակցութեամբ։

Անոնց եւ մեր մէջեւ վիհ մը փորուած է։ Ծամր, բայց չարունակական ալլասերման մը ենթակայ եղած է մեր մարմնական կազմուածքը, որով նուաճած է մեր դնդերներու ուժը, ձեւախեղուած են մեր մարմինները՝ մինչեւ այն ձեւ թանձրութիւնը անոնց որոնք գեղեցիկ մարդիկ կը կոչուին այսօր, նուաճած է մեր հասակը, նեղցած չափազանց է մեր կուրծքը, խոչորցած է մեր որովայնը, տկարացած է մեր խառնուածքը, խանգարուած է մեր առողջութիւնը, եւ յառաջ եկած են վերջապէս ամէն կերպով վատասերուած սերունդներ։

Ասոր մէջ ապահովաբար խորհրդաւորութեան արժանի դէպ մը կայ։ Բայց հաւատացէք որ յաւակնութիւնը չունի այսպիսի խնդրոյ մը բացարձակ լուծումը ձեռք բերելու։ Այս ալլասերման բազմաթիւ պատճառներուն հետազօտութեան մէջ, ամէնէն հմուտ գիտնականը, ամէնէն խորունկ հանճարը իր թանկագին ժամանակը եւ իր մտքի ուժը պիտի վատնէր, առանց կարենալու հասնիլ իր նպատակին։

Բայց համոզուած եմ, և ինծի հակառակութիւք կը գտնուին չատ մը լուսաղոյն միտքեր, թէ մարդուս ապրելու եղանակը, կեանքի պայմանները էապէս տարբերն են մարմնական ուժի, ֆիզիքական ամուր, չարքաշութեան և հիւանդութեանց յարձակումներուն դիմադրելու կարողութեան։ Համոզուած եմ մանաւանդ թէ այժ եւ առողջութիւն առաջ բերող ապրելու եղանակը՝ չէ և պէտք չէ որ ըլայ պերճանքի բան մը ղեցուն քսակ մը ունեցողներուն համար միայն, որոնց վերապահած ըլլալ կը թուին ընտիր համադասիներն ու առաջնակարգ պարագաները։ Հաւատացած եմ վերջապէս թէ առողջութեան խնդիրը ամենամեծ մասամբ իր լուծումը կը գտնէ ապրուստի այնպիսի դրութեան մը մէջ, որուն հարուստ թէ աղքատ կրնան մասնակցիլ, պայմանով որ իմաստութիւնը ունենան իրենց գոյութիւնը համաձայնեցնելու իրենց կազմախօսական պէտքերուն, և իրենց ներքին ուժերուն ճաման։

***

Այդ դրութիւնը կը կայանայ կեանքի տարբական պէտքերուն բանաւոր և մեթոտաւոր գործածութեանը մէջ, ասոնք ալ թէ հիւանդ մարդուն նկատմամբ։ Հետեւաբար, չատ ընդարձակ է տեսիկա և կարելի չէ մէկ յօդուածի մէջ ամբողջական գաղափար մը տալ անոր մասին։ Ուստի պիտի սահմանափակեմ գրութիւնս՝ մարդուս սնունդի եղանակին վրայ, և պիտի չմանամ համոզել ընթերցողը թէ պիտի կրնանք մեր առած սնունդի մէջ ուժի և առողջութեան բեղնաւոր աղբիւր մը գտնել, եթէ միւս կողմէ խիստ ուշադրութիւնը ունենանք մեր կեանքի զանազան գործերուն չքանդելու անոր բարերար արդիւնքները։

Մարդուս յառած սնունդը հին դարերէն մինչեւ հիմա միեւնոյնը չէ եղած, և հիմա ալ աչքարհի մնացեալ մասին մէջ սնունդը այն չէ, ինչ որ է կեդրոնական և արեւմտեան Եւրոպայի քաղաքներուն, կամ նոր Աչխարհի մայրաքաղաքներուն մէջ։

Միսի անհուն սպառումը որուն հետզհետէ յարձանն վիճակ մը առնելը կը ցուցնեն քաղաքակրթական վիճակագրութիւնները, պէտք է գիտնալ որ բաղդատաբար նոր ժամանակներու չափազանցութիւն մըն է։

Հին ժողովուրդները եթէ կենդանիներու միսը ուտելէ բոլորովին հեռու չէին կենար, գոնէ չափազանց ժուժկալ էին այդ մասին։ Ձեմ խօսիր խիստ հեռաւոր ժամանակներու վրայ, օրինակի համար հին ժամանակներու Զինաստանին կամ հին Եգիպտոսին վրայ, ուր բուսակերութիւնը սովորական էր ամէն կողմ։ Բայց հին Յոյները, որոնց օրքան գեղեցկութիւնը նոյնքան ալ ֆիզիքական ու բարոյական հիանալի չարքաշութիւնը առածի կարգ անցած է, պատուներով և բանաստեղծներով կը անուանէին ամէնէն աւելի։ Հին դարերու հուժկու ըմբիշները թուղ, ընկոյզ, պաներ, հաց և մազա կոչուած կարկանդակը միայն կուտէին, Սպարտացիներու սեւ ապուրը հռչակաւոր է. «Ուրեմն միսը չէ որ, կ'ըսէ նշանաւոր բուսակերութեան այդքան վճռակար ուսուցիչը։

Նոյնպէս անթիւ են անոնք, որոնք մեծն Բիւֆիէի, հռչակաւոր Միլնէ-Տուարտոսի, Տիւժարտէն-Պոմէնի և ուրիշ գիտնականներու հետ ազդուրէն հաստատած են թէ մարդ ստեղծուած է, պտուղով, արմատներով, եւ բոլորեւ ուրիշ հիւթեղ մասերով սնանելու համար, թէ մարդուս կազմուածքը հապես բուսակերութեան յարմար է, թէ բուսակերութիւնը տարբական ճիմը կը կազմի բոլոր առողջապահութեան և բուժական պայմաններուն, որպիսի պահպանելու կամ վերահաստատելու համար մարդուս կազմուածքին հատարակչութիւնն եւ ուժը։

Այսօրինի վկայութիւններ չեն կրնար անսնմար անցնիլ։ Ուզուի թէ ոչ, իրողութիւն մը կայ բացարձակ, որ քիչ մը վերը յիշուած հեղինակաւոր ձայներով կը հռչակուի. այն է մեզմ անունդի մը յառաջ բերած ամենամեծ բարիքը։ Անոնք արհամարհանքով մեկնի կը թողուն այն բոլոր համադասիները, որոնք արիւնակից ծագում մը ունին, եւ ամէն բան կասկածելի է, անմարդուր ու գրգռիչ. անոնք ազդուրէն կը դատապարտեն այնպիսի անդառնութիւն մը որով հետզհետէ կը չարացուի գործածութիւնը խմորեալ ըմպելիներու, ալքալներու ևն., որոնց վնասակար հետեւանքները ծանօթ են ամէն մարդու։

Սննդառութեան խնդիրը առաջիկ առողջութեան հիմնական մէկ հարցն է, զոր ամէն ոք պէտք է իր լուրջ մտածութեան առարկայ ընէ։ Գան մը ուշադրութեամբ քննենք ատիկա։(*)

Թ. ԼԸՖԷՎՐԸ

(*) Յաջորդ յօդուածով մը։

ԵՂԱՆԱԿՆ ԱՒՕԹԻ

Ձ ԿԱՆ ԻՒՂԸ

Մօրի-ձկան իւղը (Huile de foie de Morue) ամէնուն ծանօթ և չատ գործածելի ըլլալով, կ'ուզեմ քանի մը օգտակար տեղեկութիւններ տալ յարգելի ընթերցողներուն։

Ձկան իւղը, կանուխէն միայն Անգլիոյ, Նուէնի և Պալթիկեան ծովին ափերը գանուող ձկակիչները կը գործածէին. բայց, վերջերս՝ իբր դեղ եւ իբր անուշ՝ մարդկային մարմնոյն սքանած օգտակարութիւնները ուշադրութեան առնուելով, ակսած է գործածուիլ ամէն երկիրներու մէջ ալ։

Այս իւղը ձուկին մարմինէն չէ որ կը ստացուի, այլ անոր լեարդէն. և այս իսկ բնական պատճառով է որ անիկա, առանց ստամոքսին թերը մը ըլլալու, դեռեւս կ'իբացուի մարմինին կողմէն։

Ամէն ձուկի լեարդէն այս իւղը ձեռք չի բերուիր. միայն Malacoptérygiens անուանուած ձուկերու տեսակէն կասիւս Մոռիւս ձուկէն է որ կը հանուի. այս ձուկը մէկ մեդր երկայնութիւն ունի։ Իսլանտա և Ֆարէօտա կղզիներուն բոլորտիքը չատ կը գտնուի, հոնտեղի բնակիչները,— որոնց գլխաւոր զբաղումն է այդ ձուկերուն որսորդութիւնը,—միլին հազուով, տարին 35-40 միլիոն ձուկ կ'որսան։

Ձուկին լեարդը պատրաստ ունենալէ ետք, երեք տեսակ իւղ կը հայթայթուի անկէ, որոնք իրենց կարդին կը գործածուին. երբ լեարդերը մեծ ամաններու մէջ իրարու վրայ դիզուելին, ամանց իրարու վրայ ըրած ճնշումէն առաջին տեսակ իւղը դուրս կուգայ որ ճերմակ ու յստակ գոյն մը ունի և համիս ու հոտը այնքան անախորժ չէ։

Երկրորդ տեսակ իւղը ձեռք բերելու համար, լեարդերը ճնշող մեքենայի մը ազդեցութեան կ'ենթարկուին. ատոր առաջինին հետ բաղդատելով գոյնը դեղին կ'ըլլայ. իսկ հոտն ու համը բաւական անախորժ։

Երրորդը՝ առաջին երկու չտեսակաները ստացուելէն վերջ, միեւնոյն լեարդերուն մնացորդը, եռացած ջուրի մէջ ու խիստ ճնշումներով առնուածն է. գոյնը սեւ, հոտը անտանելի և համը պժգալի է ասոր։

Մինակ բժիշկները և դեղագործները չեն որ գիտնալու են այս տեսակներուն իրարմէ ունեցած տարբերութիւնը. այլ հասարակութիւնն ալ ճանչնալու է ձկան իւղը, որ յաճախ գայն գործածելու հարկին մէջ կը գտնուի։

Ձկան իւղին գործածութեանն՝ այնքան յանձնարարելի ըլլալը՝ առանց պատճառ չէ ան, իր մէջ չատ տեսակ տարրեր կը պարունակէ, որոնց ամէնէն նշանաւորներն են ճարպային թթուները, կլիսերին, իօտ, պրոմ, ֆոսֆորական թթու, ծծմբական թթու, ֆոսֆոր, կիր, մակնեզի, երկաթ, սուտ և էն կարեւոր տարրերէն՝ մօրիւին, կատիւին, սակլին։ Տարբերութեամբ հաստատուած է որ, առաջին անգամ ստացուած ճերմակ իւղը, հանքային տարրերը և մասնաւորապէս իօտ, ֆոսֆոր), ծծմբական, մաղձային եւ ցնդական թթուներ կը պարունակէ. իսկ երկրորդին մէջ հանքային աղերը քիչ, բայց վերջին թթուները մեծ չափով կը գտնուին. իսկ երրորդ տեսակին մէջ հանքային տարրերը չատ քիչ՝ բայց ցնդական թթուները և գործածականաւոր մարմինները խիստ չատ են։

Այն տարրերը որ, մարդուս մարմինը կազմող գլխաւոր տարրերուն հետ մեծ առնչականութիւն ունին, ձկան իւղին աւելի առաջին եւ երկրորդ տեսակներուն մէջ է որ կը գտնուին. հետեւաբար, այս իւղին գործածութեամբ մարմինը կը զօրանայ, պակաս տարրերը կ'ամբողջանան, մէկ խօսքով՝ մեր կենդանական հիւսուածքին ճշգիմ մասերը կ'ամրապնդուին, կը նորոգուին։

Ձկան իւղը ուրիշ ամէն իւղերէ աւելի դիւրամարս է և ծծող անօթներէն չուտով կ'իբացուի, մարմինէն իր պարունակած հանքային տարրերով իբր դեղ և ճարպային և ուրիշ մնդարար նիւթերով իբր սնունդ, ծառայելով։

Ո՛վ գործածելու է ձկան իւղը։

—Տկարակազմները, տակաւարիւնաթիւն ունեցողները առ հասարակ, ու ուրիշ կարգ մը ոսկրային հիւանդութեանց ենթարկուողները։

Հիւանդութեան տեւողութեան միջոցին, ձկան իւղին մարմինին տուած օգուտը, պատճառ կ'ըլլայ որ, ան՝ մարմինը՝ տակայ ու յաղթէ իսկ իր ունեցած հիւանդութեան։

Ձմեռը մօտ է ալ, հետեւաբար ձկան իւղի բիքեաքիներուն կը յանձնարարենք անհոգութիւն չընել՝ իրենց սովորութեանը մէջ, առարկելով թէ ձկան իւղին ատ տարեան գինը՝ անցած տարուանին հետ բաղդատելով՝ քառապատիկ աղած է. բայց գիտէք որ, ատ տարեան ձուկի բերքն ալ, նոյն հատմետութիւնով քիչ է նախորդ տարուանինէն։

Համեմատութիւնը՝ խստորակ է, իրա՛ւ, բայց ճիշդ միանգամայն։

ՊԵՏՐՈՍ ՇԱՀԻՆ

ՏԱՐԱՇԽԱՐՀԻԿ ԿԵԱՆՔ

ԶԻՆԱԿԱՆ ՎՈՏՎԻԼ ՄԸ.— ԱՆԵԱՆՑՔ ԲԱՐՔԵՐ.— ԱՅՐԻ... ՕՐԻՈՐԴԸ.— ԶԻՆԱՑԻ ԱՂՋԿԱՆ ԵՐԳ.— «ԴԻՒՑԱԶՆԱԿԱՆ ՍԵՐԸ».—ՊԱՏՏԿԵՐ·'—ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԸ' Ի ՄԻ ԱՐԱՐ.

Շանկայի մէջ հրատարակուող ֆրանսերէն թերթ մը, «Լ'Ինքօ տը Շեն» իր վերջին թիւերէն մէկուն մէջ կը հրապարակէ մէկ արարուածով չինական վոտվիլ մը՝ «Դիւցազնական սէրը», որուն հեղինակն է զօրավար Ձէնկ-Ֆի-Թոնկ։ Այս զօրավարը հեղինակն է նաև «Դեղին Մարդը» անուն գործին, որ ֆրանսերէնի ալ թարգմանուած է։

Կը տեսնուի ուրեմն թէ անոնք, որ եւրոպական քաղաքակրթութեան եւ եւրոպական բարքերուն անհայտ թշնամիներ կը նկատուին, անո՛նք ալ կ'ունենան իրենց վոտվիլը։

«Դիւցազնական սէրը» սակայն եւրոպական վոտվիլներուն չի նմանիր։ Անիկա աւելի պզտիկ արարուած մըն է, հանդարտիկ ու զգուշաւոր։ Ահա՛ նիւթը։

***

Անուշիկ և սիրուն Ին Թաօն տուքի զգեստներ հագած է և կուլայ։ Ինչո՞ւ։ Որովհետեւ Ին Թաօն նշանուած էր Սինկ Շանկ Թէնկի, որ հարստիքէն առաջ գործի պատճառաւ ճամբորդութեան ելած էր և նաւաբեկութեան ենթարկուած։

Ազգին հարստիքի պատրաստութիւնները կը տեսնուէին, երբ թլթաթեր մը կուգայ ծանուցանելու թէ Սինկ Շանկ Թէնկի գտնուած նաւը՝ Ծորմոզայի ծովեզերքին առջեւ ահաւոր փոթորկի մը ատեն կորսուած էր, և թէ ուղեւորները՝ ո՛չ մէկը կրցած էր ազատիլ։

Ին Թաօ նախ և առաջ ալի ու լեղի արցունքներ թափեց։ Ծեռայ սահկայն, անդրադառնալով իր նշանածին ծեր ու խեղճ ծնողացը ցաւին վրայ, խորհեցաւ որ անոնց ընտանեկան ծառը պիտի ջնջուէր իսպառ իրենց միակ զաւկին մահովը, եթէ ուրիշ մը չգտնէր անոր տեղը՝ իր նախկինքներուն սերունդը յաւերժացնելու համար։ Խորհեցաւ նաեւ թէ այդ խեղճ ծնողքը՝ իր վերջին օրերը առանց նեցուկի, ու միջոցակ պիտի անցընէր։

Այն ատեն Ին Թաօ որոշում մը տուաւ։ Իրենց նշանախօսութիւնը՝ որպէս թէ կատարուած ամուսնութեան մը վերածեց, ինչպէս ներելի է։ Եւ այսպէսով որոշեց Շանկ Թէնկի ծնողացը քով ապրիլ այսուհետեւ, որպէս թէ անոնց հարսը եղած ըլլար իրաւցնէ։ Ծառաչնկային մանուկ մը պիտի որդեգրէր որ իր կարգին ընտանիքին պէսը պիտի ըլլար, պիտի տեւել տար մարելու վրայ եղող անուն մը, և պիտի յաւերժացներ Շանկ Թէնկ ընտանիքը։

Ու Ին Թաօ ուրդն անոնց քով է, իր նշանածին ծնողացը քով։ Անիկա միեւնոյն ատեն թէ՛ օրիորդ է, և թէ աղկին։ Տանը ապառնին՝ Լիէն Հաօ՝ զայն «Օրիորդ ալրի»կ'անուանէ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ՀԱՅԿ ԵՒ ՆԱՀԱՏ

ԳՐՔԱՏՈՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ԳՐՔԱՏՈՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԻՐՔ Ա.
ՊՈՒԼՈՒ ՓԻՇԱԿԵԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՍՏԱԿ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

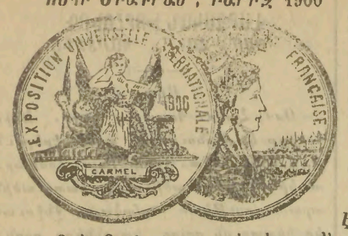
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՄԱՍԻՆ

Թաղամասերէ մեզի գրած են հետեւեալ տողերը՝ որոնք կը հրատարակենք ի պատասխան «Հայկական հարցի եւ պատասխանի վաճառքի» վերնագրեալ մեր յօդուածին։

Ինչ որ կը գրէք ճիշդ է։ Ես ինքս ալ ականատես եղած եմ այդ ամօթալի վաճառքին։ Ամէն անգամ որ Պոլսոյ մէջ մեծ ժողով մը կը գումարուի, կամ ազգային մեծ հարց մը կը ծագի, կառավարութիւնը կը հրամայէ, որ ժողովը չգումարուի, կամ հարցը չծագի։ Ինչպէս որ ամէն ոք գիտէ, Պոլսոյ մէջ ամէն ժողով կառավարութեան կողմէ արգիլուած է։ Ուրեմն ինչպէ՞ս կրնայ ժողով գումարուիլ, ինչպէ՞ս կրնայ հարց մը ծագիլ։ Ասոնք ամէնքն ալ ստի եւ խաբէութեան բաներ են։ Ամէն ինչ կը կատարուի ներքին գործոց նախարարութեան հրամանով։ Ամէն ինչ կը կատարուի ոստիկանութեան միջոցաւ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ գիտէ, ամէն ինչ կը տեսնէ, ամէն ինչ կը լսէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը կարդայ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը գրէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը հրամայէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը կատարէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը վաճառէ։

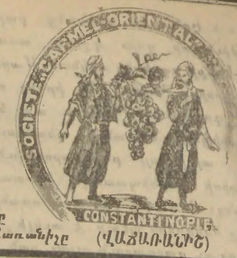
Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը վաճառէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը գնէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը ծախէ։ Ոստիկանութիւնը ամէն ինչ կը գնէ եւ

ՈՍԿԻ ՇՔԱԴՐԱՄ, ԲԱՐԻՋ 1900

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՕՆԵԱՔ

ՈՒՇՈՆ ՏԸ ՍԻՕՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) *մեծ մառաններէն*

Բարիզի Ֆաքիւլդէին բրօֆէսէօր Ա. ՐՈՒՇԱՑԻ, Պօրաօի գիտութեանց ֆաքիւլթէին բրօֆէսէօր ԿԱՑՕՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Կ. ԷՆՕՒԻ. Օտէսայի համալսարանին բրօֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՕԻ, եւ ուրիշ նշանաւոր բրօֆէսէօրներու կատարած տարբալուծութիւնէրէ հաստատուած է Թէ մեր արտադրութիւնները

բնական են, զօրացուցիչ եւ բուժիչ։ =ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. Ղալաթիոյ քարափը, Սիրէ Ֆրանսէզ Թիւ 145-147։ ☛ ԼՒՏՔԷԹԻՆ վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը (ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՇԱԶԻԿ չաբաթաթերթի 43րդ Թիւը հրատարակուեցաւ հետեւեալ բովանդակութեամբ.— Տօնական Յատկանիշը՝ Մ. Շամամեանեան։—Ինչ կ'ըսեն բրիչկները՝ Օգոյ եւ Լուսոյ Առաղջապահիկ դերը՝ Տքդ. Ն. Տաղաւարեան։ Ցիսուս Նազովրեցի՝ (Քերթուած Լրքօնդ Տըլիլի) Թարգմ. Ե. Թուրպէն։—Սպասման արահին մէջ (վէպ)՝ Զապել Լեպտեան.— Փութաջանութիւն (ժողովրդական դասեր)՝ Սըր Ճօն Լիւպպօք.— Անկողինը (մտածումներ)՝ Լեւոն Քիւրչեան.— Ընդհանուր Գաղափարներ՝ Գր. Մալխաս.— Բանասեղծութիւններ. Կայուն ջուրերը, Անձրեւի տիրութիւն՝ Ե. Գօլանեան։

ՏՔԴ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ
ՋԼԱԽՏԱԲՈՅԺ

Վկայեալ Լօզանի համալսարանէն

Մասնագէտ ջրային հիւանդութեանց

Հիւանդ կ'ընդունի ԳՇ. ԴՇ. եւ ՈՒՐ. օրերը կէսօրէ վերչ իր տունը, Բերա Մագդլ Ադամ Թիւ 92, իսկ ՇԲ. օրերը Պահէզաքաս, Իքի Գաբալա դեղատունը։ Վկայեալ աղքաները ձրի։ 24-1

ԵՐԿԱԹՈՒԼԻՒ ԱՐՁԹԱԹՈՒՂԹԵՐ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒԻՁ

1903 հոկտեմբեր 25ին հրատարակուած ազդը, բարեփոխուած է հետեւեալ կերպով.—

1903 սեպտ. 1/14ին Օսմ. կայս. կառավարութեան և Օսմ. Հանր. Պարտաց Վարչական Խորհուրդին միջեւ գոյացած համաձայնութեան վրայ, որ վաւերացած է 1321 Ձէմազիւլ ախըր 18 (28 Օգոստ. 10 սեպտ. 1903) Թուականիր կայս. Իրատէով, եւ ի գործադրութիւն 1299 մուհարրէմ 28ի (8/20 դեկտ. 1881) կայս. հրովարտակի յաւելուածին ժ. յօդուածին, Բուլղարիի երկաթուղեաց արժեթուղթերու սեփականատէրերը կը հրաւիրուին նոյն Թուղթերու Թիւ 12էն 45 կարօնները (մէջն ըլլալով այդ երկու Թիւերն ալ) Թերթը՝ որ նոյն արժեթուղթին կցուած է, յանձնել Հանր. Պարտաց Վարչութեան, որ պիտի պահէ այդ կարօնի Թերթերը մինչեւ բոլոր արժեթուղթերու ամբողջական վճարումը։

Երկաթուղեաց արժեթուղթերը մինչեւ վեց ամիս, այսինքն 1903 նոյ. 1ԷՆ մինչեւ 1904 մայիս 10 (Ն. Տ.) պիտի յանձնուին հետեւեալ հասատուրթիւններուն՝ առուգելու, քուբօճները կարուելու համար։

Կ. Պոլսոյ մէջ՝ Օսմ. կայս. Պանքային։

Ամթերտամի մէջ՝ Ամթերտամի պանքային եւ Պանք սը Բառի է ատ Բէյլի Պաին։

Պրիւսէլի մէջ՝ Պրիւսէլի պանքային եւ Պանք սը Բառի է ատ Բէյլի Պաին։

Անվէրսի մէջ՝ Անվէրսի կեդրոնական պանքային։

Պերլինի մէջ՝ Տոյչէ Պանքին եւ Ս. Պլայխրէօտէրի։

Ֆրանքֆորտի մէջ (Մայնի վրայ)՝ Պէֆման եղբայրներուն եւ Տէօյչէ Պանքին։

Լոնտոնի մէջ՝ Օսմ. կայս. Պանքային եւ Օտար արժեաէրերու Հրդուրդին (Council of foreign Bondholders).

Բարիզի մէջ՝ Օսմ. կայս. Պանքային, Քօնտուար, Նասիոնալ ա'էքսքոմթին, Բաէմի Էնդիւսդրիէլ եւ Քոմէրսիալին, Առեւտուրի և Ճարտարագործութեան բարգաւաճման ընդհանուր ընկերակցութեան (Société générale pour le développement du commerce et de l'industrie), Բաէմի Լիոնէին, Պանք սը Բառի է ատ Բէյլի Պաին, եւ Առեւտուրի եւ Ճարտարագործութեան Ֆրանսական Պանքային։

Հռոմի մէջ՝ Իտալիոյ Պանքային և Իտալական Առեւտրական Պանքային։

Վիեննայի մէջ՝ Աւստրիոյ Առեւտուրի և Ճարտարագործութեան վարկի կ. Ա. առանձնաչնորհեալ ընկերութեան, Աւստրիոյ կալուածական վարկի կ. Ա. առանձնաչնորհեալ ընդհ. ընկերութեան, և Անգլեւառւտրական Պանքային։

1904 մայիս 10էն սկսեալ քուրմն Թերթը կտրուելէ, կ. Պոլսոյ մէջ միայն պիտի կատարուի առանց ծախքի, եթէ ասկէ վերջը նոր աղդարարութիւն մը չըլայ։

Թուղթերը յանձնողին առացագիր մը պիտի արուի որ ուրիշին չի փոխանցուիր, և որուն մէջ նշանակուած պիտի ըլլայ դրուագած արժեթուղթերու եւ առնելիք Թուականը։

Արժեաէրերուն կը ծանուցուի Թէ Թուղթերնին եա առնելու առեն՝ իւրաքանչիւր դրուագած երկաթուղիի Թուղթի համար երկու Ծրանք (2 Ֆր.) նուէր մը պիտի տրուի իրենց։ Կը ծանուցուի նաեւ Թէ վերոնշեալ հասատուրթիւններուն մէջ այս գործողութեան համար պէտք եղած յայտարարութիւնները պիտի կրնան հայերէնով։ Կ. Պոլիս, 10 Նոյ. 1903

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒԻՁ
15—14

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՔԴ· ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ
(ՎԿԱՑԵԱԼ ԲԱՐԻՋԷ)

Մասնագէտ

Վիրաբոյժ-Մանկաբարձ-կանանց հիւանդութեանց։

Ծիշեալ Տօքթօրը իր Բերայի դարմանատունը փոխադրած է՝ կրկին Բերա՝ Մագդլ-Ադամ փողոց Թիւ 26։

Հիւանդներ կ'ընդունի անցեալն պէս ամէն օր իր բնակարանը կէս օրէն վերջ ժամը 1—4 (ը. է.)։

Ժամադրութեամբ՝ կէս օրէն առաջ։ Կարօտ հիւանդները կը դարմանէ Բերայի (Մ. Նրբօրդութեան եկեղեցւոյ) Աղքատախնամի սրահը, ամէն հինգշաբթի առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Մանուածոներու տոէներու մէջ վիրաբուժական օրթօբէտիք և ծննդաբերական շատ կարեւոր գործողութիւններ, մեծ ապահովութեամբ կարենալ կատարելու համար գիտական ամենավերջին մեթոտներու համապատասխանող կատարելագործեալ գործիքներու ամբողջութիւնովը հոգացուած է։ 24—11

ՃՕՐՃԻ ԲԱԲԲԱ

ԶՈՒՀԱՆՆԵՐ—ԳԱԶՄԻՐՆԵՐ

Ղալաթիա Ֆերմէնեճիները

Ֆօմիսիօճ խանին տակ թիւ 171

Եւ Պոլիս Սուլթան-Համամ

Հաճօբոյս խանին դիմացը թիւ 17

Այս վաճառատունը Կ. Պոլսոյ մէջ Ձմեռայի եւ Գեղմիրի էն վաղեմի և քաջածանօթ վաճառատուներէն մէկն է, եւ այս անգամ Բամպազնի, Պեյօղլուի, տաբելաբէի եւ ուրիշ ծանօթ օրերու առթիւ, Եւրոպայի ամէնէն հռչակաւոր Ֆրանսական եւ Անգլիական գործարաններէն ընտրած է ճոխ մթերք մը անլրցելի կերպով ընտիր կերպասներ, ինչպէս են քօթիմմդներ, բանթալօնցուներ, լալէօցուներ, և ուրիշ հագուստի յատուկ կերպասներ, բոլորն ալ առաջնակարգ զուտ բուրդէ, և վերջէն նորաձեւութեան համաձայն։ Հագուստի մասին նորերը ճաչակի տէր եւ ղող եւ մասնաւոր հոգածութիւն ունեցող անձնաւորութիւններուն կը յանձնարարուի մասնաւորապէս ւիչնալ վաճառատունը այցելել, ուրկէ մեծապէս գոհ պիտի մնան։ 20—11

Սրիկան այդ Թուղթը տեսնելուն ապշահար մնաց։ Մէկ մը երեսս կը նայէր, մէկ մըն ալ ձեռքի Թուղթին։

—Ներեցէ՛ք, ըսաւ, չարագործնե՛րս սարսափի առարկա՛ն, ան որ անցեալ տարի ծակը նեռել տուաւ խեղճ Պիւլի Հաւայէլվը։

—Այո՛, պատասխանեցի, ես էի որ այդ պատիւը ունեցայ։ Հաւանական է որ եթէ դուք ալ հետեւիք անոր ապաքէնին, հաճոյքը պիտի ունենայնոյն բանը ընելու ձեզի ալ։ Հիմա ինծի մակ ըրէք։ Դիտեմ Թէ մէկուն հրամանին է որ կը հնազանդիք։ Կ'ուզեմ գիտնալ Թէ ո՛վ է որ ձեզի պաշտօն առած է ինծի հետապնդելու։ Այդ մարդուն անունը ըսէք ինծի, եւ այս վայրկենին իսկ ազատ կը Թողում ձեզի, առանց այլեւս ձեզմով զբաղելու։ Իսկ ընդհակառակն եթէ մերթ ապա կայ, այն ատեն ձեր անցեալը պիտի հետապնդեմ, և ինքնագամ ընդ միշտ մարդկային ընկերութիւնը պիտի ազատ ձեր չարագործութիւններէն։ Եւ պէտք գիտէք Թէ ատիկայ չատ դժուար գործ մը չպիտի ըլլայ ինծի համար։

Մարդը պատասխան տալէ առաջ վայրկեան մը մտածեց.

—Բէհ, պատասխանեց հռելգ ուրեմն. ինչո՞ւ չըսեմ ամէն բան, քանի որ գիտեմ Թէ ո՛վ եք և ի՛նչ ձիւն կրնաք բերել գլխուս։ Հարբուտ ձիւնիլմէն մըն էր այդ մարդը, մտացաքէ փոզկապով։ Այծի գինետունը եկաւ գաւա մեզի։ Առաւօրէն խմցուց մեզի, և յետոյ մտերմական կերպով հասկցուց Թէ պէտք է որ ժամանակուան մը համար ձեզ անցընէինք Րիքֆորտ օթել բնակող պարոնը։ Իմացուց Թէ դուք ազօրութիւն ունիք ամէն իրիկուն պզպիկ պատյտ մը ընելու Լոնտոնի փողոցներուն մէջ, Թէ ինք ալ ձեր պանդոկին մօտերը պիտի գտնուի, և ձեր դէմ բռնելու տանը լուցկի մը պիտի բռնկեցնէ իր սիկառը վառելու համար, որպէս զի դէմքդ տեսնեմ։ Այդ վայրկենն սկսաւ ձեզի պիտի հետեւէինք, եւ գործերնիդ կարգի պիտի դնէինք, ինչ կերպով որ կրնայինք, եւ կէս գիշերին լոռ պիտի տանէինք իրեն՝ Սէնմարդէն կեղեցիին կռնակը։ Այն ատեն ոչ միայն պարգեւ պիտի տար մեզի, այլ և ձեր վրայ գանուած Թանկագին առարկաներն ալ մերը պիտի ըլլային։ Բայց իրաւ որ ճարպիկ մարդ մըն էր անիկայ։

—Քանի է ատոր համար էր որ երէկ գիշեր ինծի հետեւեցաք, և չյաղողեցաք այսօր վերակաք ձեր գործը։

—Ճիշդ այդ է, վարպետ։ Բայց ես Թէ ես ձեզ ճանչցած ըլլայի, այնարտի բոլոր գանձերն ալ եթէ ինծի ատ, չպիտի ընդունէի այդ պաշտօնը։

—Ահա՛ այս կերպով է որ ձեզմէ չատերը օձիքնին ձեռք կուտան։ Ո եւ է գործի մը ձեռք զարնելէ առաջ պէտք եղած տեղեկութիւնները չենք քաղեր։ կարծեմ ըսիք Թէ այն ճէնթլմէնը որուն հրամանով կը գործէիք այս իրիկուն. Սէնմարթէն եկեղեցիին եաին պիտի գտնուի։

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱԹԹԻՂ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ գուա ամպզ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տեւողութեամբ գերազանցած են որ այնարիս ամէն կողմերուն ծանօթ են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակները եւ կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքաղրամ առացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

ՄԱՄՈՒԱՅԻՒՂԵՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՒՒՐՔԻՈՑ ՀԱՄԱՐ

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

ԲԵՐԱ՝ Շիտակ Ճամբայ, Գօն-Մարչէի դիմաց Թիւ 343 և 343կրկին։
Շիտակ Ճամբայ, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ՝ Սինկէր խան Թիւնէլին եաեւ։
Թրամուէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ Սուլթան Համամ Թիւ 2։

ՍԿՒԻՍԱՐ՝ Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի կայարանին դէմ Թիւ 13։

Զարդը Գօյա Թիւ 140։

Ընկերութեան ընդհանուր կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ-Փողոց Թիւ 34։ կրկին՝ Սարգիս պէյ Տիւզեանի առանը։

Կեղծիքին զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընել ե։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՁԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ

ՁԱՐՈՒԴԻՒ ԼԻՎԱՆՔԱՑԻ ԵՒ ՕՁԱՌԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՈՐՈՆՔ ԿՐ ԳԵՐԱԶԱՆՑԵՆ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՐԺԱՆԻ ԵՆ ԱՄԷՆ ԴՈՎԵՍՏԻ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԷ ԼԵՎԱՆՔԱՑՆԵՐ, Օ ՏԸ ՔՈԼՈՆԵՀՆԵՐ, ԲՈՒՏԻԶԱՐԻՒ ՕԶԱՌՆԵՐ ԵՒՆ.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ.—Պալիս Սուլթան Համամ, Թիւ 44-46, կը գտնուի նաեւ մայրաքաղաքին ծանօթ դեղարաններուն եւ թոճաֆիլէի վաճառատուներուն։ Բերայի մէջ միակ կեդրոնատեղին է ՊՕՆ-ՄԱՐՇԷ վաճառատունը։

*Ծանօթ.—Ամէն անոնք որ կը փափաքին զուտ ՁԱՐՈՒԻԻ լէվանթա և օձառ գործածել. պէտք է որ արտակներու եւ տուփերու վրայ ուշադրութիւն ընեն «ԱՀԱՒԻՏ ՁԱՐՈՒԻԻ» առորագրութեան։

ՈՒԷՍՏԸՐՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎ. ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ԻՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՓԱՅՄԱՆԸ

Հատուցուած վնասներու գումարը	Անգլ· ոսկի	6,000,000
Պարասա դրամ և տարեկան հասոյթ	» »	1,250,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	410,000

Հրդեհներէն ծանօթ ֆրանս. Է. ընկերութենէն չ'ապահովուիլը 100,000է աւելի չ'նստիր։

ՈՒԷՍՏԸՐՆ Ընկ·ը հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ, վնասները տեղւոյն վրայ և անվիճելի կը հատուցանէ։

Տնօրէն Թուղթիոյ գործակալութեան, ԳԱՒՌԻԿ ԱՍՏՈՒԱՏՍՈՒՐ Պօլիս, Սուլթան համամ Բաստա Գաթըրճը օղլու

Գաւառաց մէջ գործունեայ եւ պատասխանատու գործակալներ կը փնտռուին

ՇԱՆՕԹ.— Տեղւոյս էն ծանօթ Ֆրանս. եւ Գերմ. ընկերութեանց պատրաստ գոյքը՝ իրենց հասոյթին հետ բաղդատմամբ 100%ին աւելի չէ, մինչդեռ «ՈՒԷՍՏԸՐՆ»ինը 125% է, ինչ որ գերազանց երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ իր մրցակցած վրայ։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Գ. ԳԱԼՈՒՍԻԼԵԱՆ

ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 200

ԿԱԶԱՆՔԱ ՍԻԳԱՐԻ ԼԻՄՈՒՆԻՆ ԴԻՄ

Պիտի ընդունի իրեն դիմող հիւանդները ԳՇ. ՆՇ. օրերը առաւօտեան կանուխէն մինչեւ իրիկուան ժ. 11½, ԲՇ. ԴՇ. ՈՒՐ. օրերը ժամը 6էն 11½, կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

"ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ,,Ի
ՏՈՂԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

կը տոպրիճ ամեն տեսակ

ՏԱՁԿԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐէՆ ԵԼՆ.

ԴԻՐՔԵՐ, ՏՕՖՐԱՆՆԵՐ, ՄԱՀԱՃԱԴՆԵՐ ՆԱՄԱԿԱԳԻ ԳԼՈՒԽՆԵՐ

եւ

ԶԱՆԱԶԱՆ ՏՈՂԱԴԻՐՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ԴԻՒՐԱՄԱՅՋԵԼԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1828-1829ԻՆ Ի ԲՈՒՐՍ

ՎԱՆՏՈՄԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԹԻՒ 9 ՇԵՆԹԻՒ ՄԷՋ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՒ 1901 ԴԵԿՏ. 31Ի

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ և երաշխաւորութեան գումար	119 միլիոն ֆրգ.
1902ին գանձուած հասոյթ	24 » »
Սկիզբէն մինչեւ հիմա հատուցուած վնաս	274 » »
Ապահովագրուած գումար	21½ միլիառ

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	158 միլիոն ֆրգ.
1902ին գանձուած հասոյթ	12 » »
Սկիզբէն մինչեւ հիմա հատուցուած վնաս	129 » »
Ապահովագրուած գումար	272 » »

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԸ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Թուրքիոյ մէջ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով և գիներով։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵՆՑԻՒ ՃԻՒՂԸ կեանքի վրայ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Սրեւելքի համար մասնաւոր եւ զգուշալի սակագրութեամբ։

Ընկերութեան գրասենեակն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ Առեւելքի ընկերութեան կեդրոնատեղին՝ ՊՕԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ԳԱ-ԼԱՏԱՅԻ ԲԱՑՈՒԱԾՔ։

Մանաւանդ՝ Ղալաթիա, Իւնչէթ խան, Գործակալ՝ Մխիթար էֆ. Դաւիթեան

ՍՏՐ, ԿԻՆ, ՏՂԱՑ

Մարդս տենդի հիւանդութենէ վերջը տկար կը մնայ, մանաւանդ տղայ մը։ Թէպէտև Հարկ չիտենուի, հիւանդին պէտք է տալ

SCOTT'S EMULSION

և տկարութիւնը անմիջապէս և զարհուրելի կը փարատի և կը տեսնուի որ

ԸՍՊՕԱԹԻ ԲԱՂՁՊՈՒԹԻՒՆ

մարմինը պատող բոլոր տկարութիւններու դէմ ամենամեծ դեղ է։ Բրեգական տակ ասոր հաւասար բան մը չկայ. այնպէս կատարեալ կը բժշկէ որ կը կարծուի Թէ հիւանդութիւնը կուտէ ու կը կլլէ։

Բոլոր դեղատոներէն և դեղագործներէն կը ծախուի։

Հիւանդները վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։

18

ՎԻԵՆԱՅԱՆ ՖՕՏՕԳՐԱՖԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԿԵՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու ձէվլէ պէյ Խանի կից թիւ 1

ՁԻՇԹ ՄԲԼԼԷԹ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնարուժական եւ վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵՆԱՒԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՒՐԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ եւ կարծր յատկէք (քառուղուկ) առարկաներ, աճուկի կապիճներ (գաղջ պաղը) տեսակ տեսակ գրեիներ (չիրկնա), էլեկտրական մէքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադեմներ (միքրոսքոբ) փոքր և մեծ մանրադիտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի ևն. ակնոցներ կը գտնուին վաճառատան մէջ։

ԳԻՆՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ

ԻԶՄԻՐՑԻՆԵՐՈՒՆ
ՏՈՔԹ· Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ թէլկուվիչն ըրած և մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր հաստատուած է։ Կը բնակի Հայոց Թաղին մէջ, մեծ փողոց Թիւ 43 տունը։ Ինամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։ Ամէն օր ձրիապէս կը դարմանէ աղքատները, ինչպէս նաև ուրբաթ կէս օրէ վերչ դիմող բոլոր հիւանդները։ 20—12

ԱԶԴ

Հրապարակիս վրայ երկար տարիներ փորձառութիւն ունեցող հայազգի մը օրուան մէջ ազատ ժամեր ունի այցելութեամբ տեսակ բռնելու։ Դիմել խմբագրատունս։ 12—9

ԴԱՇՆԱԿԱՁԱՐԴԱՒՈՐ (ACCORDEUR)

Մխիթարեան Բազուձեանն պատրաստ է դաշնակներ պրօֆսիկ ընկալ չափաւոր գինով։ Դիմել ներսէս Փափազեան սրօպարան, Սուլթան Համամ, Բիւլիւք Ասլըջէֆ. Խան։ 15—6

կրցանեցուդ չափ չուտով։ Բայց բաժնուելէ առաջ լաւ խորհուրդ մըն ալ տամ ձեզի։ Այս գիշեր պէտք չէ որ Սէնմարթէնի կռակները թափառիք. ասկէ դատ եթէ անչնաս քաղաքացիի մը դիտմը Թողնել ուզէք, նախ և առաջ լաւ մը հաւկիթ ո՛վ ըլլալը։

Այս ըսելու պահուն զանգակը հընչեցնելով Ուիլսընը կանչեցի, սառնակը գալու հանելու համար։

Երբ այդ մարդը հեռացաւ, սկսայ մտածել։

Ապահովաբար իմ փափաքիս համաձայն գործ մըն էր ասիկա։

—Սառնիկ կը բաղձամ երեւան հանել Թէ ո՛վ է իմ խորհրդատու Թէնամիս։ ըսի ինքնիրեան. կրօպելլո՛ն է արդեօք. բայց ո՛չ, որովհետեւ Պերլինէն մեկնած չէ։ Թրէմաթթի՞ն ան ալ կըրնար ըլլալ, որովհետեւ երեք չի համարձակիր Անգլիա ոտք կոխել։

(Շարունակելի)